

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת כי תבא

להרים יד על ההורים?

ההורים ואמר: "מבלי להיכנס לשאלה ההלכתית למי שייך הכסף, אם הוריק היו כעת בחיים האם לא היו מבקשים שתחצו חצי חצי בכסף?" ענה הבן: "לא מעניין אותי מה ההורים היו רוצים... כעת הלכתית הכסף מגיע לי זהו". שאל הרב: "הרי אתה היום כבר בגיל מבוגר מאד ולא נשוי, ואין צפי שתקבל את הכסף בשנים הקרובות, והנה את משפחתך כבר הפסדת ואין אתם מדברים האחד עם השני, האם לא שווה לך לוותר ולחלוק בנכסים שווה בשווה ולזכות למשפחה חמה, אוהבת ותומכת? ועוד שגם כך הכסף הזה יגיע אליהם במקום או במאוחר... ואף אתה עצמך, גם אם תרצה לא תוכל להנות מהכסף הרב אשר אמור להגיע אליך..." אך הבן בשלו, אין הוא מוכן לשמוע על ויתור או על נסיגה מעמדותיו כלל וכלל.

כמה מצער לחשוב על הצער הגדול שיש להורים כאלה אשר ילדיהם רבים ומתווכחים ביניהם על רכוש ונכסים, בו בזמן שגם כך הם מסודרים מבחינה כלכלית וחיים ברמה גבוהה מאוד והכסף הרב רק מעוור את עיניהם, והנה גם היום אין הם נהנים מכספם... אם רק היו יודעים ומרגישים בצער ההורים, הרי שלא היו מעיזים להיכנס למחלוקות גדולות ומיותרות אלו, ולא משנה מה ההפסד הכספי הכרוך בכך.. הורים אלו ממש מתהפכים בקברם מרוב צער ובושה על ילדיהם שרבים על שטויות והבלים...
יהי רצון שנזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלצנו, לראות בשמחתם ובשמחת כל יוצאי חלציהם בבריאות איתנה ללא כל וויכוחים, מחלוקות ומריבות חס ושלום!

שבת שלום ומבורך!!!

"ארור מקלה אביו ואמו" [כ"ו, ט"ז]

כתב ר' יונה – ששני אחים השונאים ורבים זה עם זה, הם בכלל "ארור מקלה אביו ואמו" הואיל והם גורמים צער לאביהם ואימם ולא רק בחייהם אלא אף לאחר מותם.

כמה חבל שישנם כאלה אשר מתווכחים ורבים על שטויות והבלים, על צוואות וירושות ואינם מודעים לצער הגדול בו ההורים נמצאים, ובכך הם "מתברכים" ב"ארור מקלה אביו ואמו". חז"ל מדמים את הצער של ההורים לאדם המצער, מענה ומכה את הוריו מכות נוראות... ובוודאי שאין ילד הרואה דבר כזה ומתאפק ועומד מנגד, לא רק שהיה מוסר רכושו והונו בעד הוריו, אלא אף היה מוסר נפשו להצילם. והנה כעת הוא מתווכח עם אחיו על דברים של מה בכך, הרי שהוא גורם צער נוראי להוריו הגם שזה באופן בלתי מודע..

מסופר על זוג שעברו את השואה וברוך ה' הצליחו אף למכור את נכסיהם בזמן ולברוח עם רכושם לארץ ישראל. ברבות הימים נולדו להם בן ובת, הבת ברוך ה' התחתנה אך הבן עדיין לא. לימים נפטרו ההורים והשאירו לילדיהם נכסים בסכום של חמש עשרה מיליון דולר! עוד לפני פטירת ההורים הבן והבת היו מסודרים כלכלית על כל המשתמע מכך... והנה עתה לאחר פטירת ההורים הבן רוצה את כל הכסף שכן לפי חוקי התורה רק הבן יורש, אך הבת טוענת שלפי חוקי המדינה צריך להיות חצי חצי... שנים על גבי שנים הם רבים ביניהם ונותנים את כספם לעורכי דין מהשורה הראשונה בארץ. עד היום הם עומדים באוויר ללא כל החלטה בעניינם, לא של הדיינים ולא של השופטים... אחד הרבנים דיבר עם הבן בשביל לנסות ליישר את

תרומות ביתן להתקשר לת"0527151420

על - פרקי אבות פנינים מופה"ס "זרע שמשון" חלק ה' ו"תולדות שמשון"

לדבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ד נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"הם אמרו שלושה דברים. רבי אליעזר אומר, יהי כבוד תלמידך [חברך] חביב עליך כשלך, ואל תהי נוח לכעוס. ושוב יום אחד לפני מיתתך. והוי מחמם כנגד אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, שנישיתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש"

עוד כותב הרב שהרשעים עוד בחייהם קרויים מתים, שמיד כאשר חוטאים ונעשים רשעים הם קרויים מתים ואז היצר הרע שולט עליהם והחיים שלהם לרעתם ש"משלם לשנאיו אל פניו להאבידו" ולכן יכול היצר הרע לקטרג עליו. ועדיין יכולים הם הרשעים לחזור בתשובה הואיל ועדיין חי הוא, והקב"ה מאריך אפו ולאחר שישוב בתשובה נקבעים לו חיים של כבוד ואין עליו עוד קטרוג מלמעלה.

פאשק אי"ה' כ"הבשז פבא

פניני "אור החיים" הקדוש

לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלוקיך נתן לך" [כ"ו, ב]

מסביר ה"אור החיים" הקדוש – כיוון שה' יתברך שייר לעצמו חלק בארץ, והוא שנת השמיטה שבה האדם מצווה להשביט את הקרקע שנאמר בויקרא [כ"ה, ד] "ובשנה השביעית... שבת לה", באה התורה ואומרת שכל מה שאתה מצווה להביא ביכורים הוא כל השש שנים בהן הקב"ה "נתן לך" את האדמה, אך בשנת השמיטה אין הבאת ביכורים הואיל והקרקע אינה שלו והיא מופקרת לכל.

הרי לנו אהבתו של הקב"ה כלפי עם ישראל, הוא נותן לאדם הרגשה חזקה שהנה הקרקע היא שלך בלבד ולכן הוא מצווה על הבאת ביכורים, בו בזמן שלה' הארץ ומלואה והיא שייכת להקב"ה..

כמו כן אין הקב"ה מחייב את האדם לתת גם בשנה השביעית בטענה שסוף סוף לאחר השנה השביעית הקרקע עדיין חלוטה ושייכת לאדם..

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

ר"ה יח'. שאלו עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ. ואף בזמן הראשונים נהגו כל ישראל לומר סליחות מר"ה. [ע' רמב"ם (פ"ג ה' תשובה הד') ונהגו לקום בכל לילה מעשיית אלו להתפלל בדברי תחנונים בבתי כנסיות ובדברי כיבושין עד שיאיר היום. וכ"כ הגאונים והרא"ש (סוף ר"ה) והוסף שמענו שיש קצת מקומות שקמים לסליחות החל מרמ"ח אלול. וע' בר"ן (ר"ה דף טז.) שהביא מנהגים אלו שיש שנהגו מר"ה עד יוה"כ, ויש שנהגו מכה' אלול, ויש מרמ"ח אלול] חזו"ע (שם), שו"ת אול"צ (שם). **וגם בימים שאינם משכימים לסליחות טוב שיאמרו קצת סליחות אפ' ביחידות** (חזו"ע (שם עמ' י'), ויאמר רק מה שמוותר ליחיד לומר, וידלג הי"ג מידות, והסליחות שבלשון ארמית).

אמירת סליחות למלמדי תיבנות, פקידים ופועלים שכירים
מלמדי תיבנות שאם ישכימו לסליחות, הדבר יפריע להם ביום ולא יוכלו לעשות מלאכתם באמונה בלימוד התלמידים רשאים להמנע מלקום יום יום בחודש אלול (חזו"ע (שם עמ' י' ועמ' ט') ונמו שפסק הרמ"א (יו"ד ס' רמח' ס' יז', ובח"מ ס' שלג' סה') שאסור למלמד תיבנות להיות נעור בלילה יותר מדי כדי שלא יתרשל מלימוד התיבנות ביום). אלא ישכימו לפרקים בחודש אלול, וכן בעשיית לומר סליחות עם הציבור (דאם עושה כן לפרקים אין קפידא, וכיון שהמנהג כן, הו"ל כהתנו מעיקרא שיוכל לאמרם (חזו"ע (שם) וה"ה לפקידים, ופועלים שכירים שהדבר יפגע בעבודתם במשך היום ולא יעשו עבודתם באמונה ודינם כמלמדי תיבנות דלעיל. ובכל אלו עדיף שיאמרו סליחות בבוקר קודם תפילת שחרית או קודם תפילת מנחה, וכדין מי שעוסק בתורה לעיל. (חזו"ע (שם).

אמירת סליחות בני שקשה לו לקום, או לעוסקים בתורה
אין להמנע מאמירת סליחות בימים אלו, וגם ת"ח העוסקים בתורה כל היום, לא יאבדו אפ' יום אחד מאמירת הסליחות, ואף אם יצטרכו לבטל מעט מלימודם לצורך אמירת הסליחות (שו"ת אול"צ (שם עמ' יט') דאף שבזמן הראשונים, לא פשט מנהג אמירת הסליחות מתחילת חודש אלול, וכמבואר בדבריהם, מ"מ כיום פשט המנהג בכל קהילות בני ספרד לומר הסליחות מתחילת חודש אלול, וכמבואר בשו"ע סא' נוהגים לקום באשמורת וכו' מרמ"ח אלול ואילך עד יוה"כ. ואף ת"ח יבטלו מלימודם לצורך אמירת הסליחות כנושכ' החיד"א (בברכ"י ס' תקפא' סק' ו') שימעטו בלימוד כדי לומר סליחות ותחנונים).
אולם אם ע"י שיקומו מוקדם לסליחות, יהיו עייפים וראשם כבד וכדו' ועלול להפריע לסדר לימודם ביום, רשאים להמנע מאמירת הסליחות (דת"ת כנגד כולם, חזו"ע (שם עמ' י') ועכ"פ ישתדלו לקום במקצת לילות של חודש אלול, כדי לשתף עצמם עם הציבור באמירת סליחות ותחנונים, או ישתדלו לקום לפחות בשני וחמישי שהם ימי תחנון, או ביום שישי שאין בו כ"כ ביטול תורה והפרעה ללימוד ביום זה (חזו"ע (שם), שו"ת אול"צ (שם). ובעיקר יש להקפיד לומר סליחות בימים האחרונים של חודש אלול (דאם קמים גם בני אשכנז, כמבואר ברמ"א ס' א' ובראשונים, וא"כ בימים אלו הוא מנהג של כל ישראל לומר סליחות וראוי יותר להקפיד בזה). וכל שכן בעשרת ימי תשובה (דעל ימים אלו נאמר (ישעיה נה') "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב" ואמרו בגמ')

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג' עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות "יפה נוף"

או במס' 052-7151420

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

למוקצה. (כמבואר במ"א הביאו משנ"ב שי, סקל"א, וכ"ז מבואר באריכות עיין שש"כ פ"כ הערה קפ' שהביא מפמ"ג ועוד מקומות).
ואפילו רק את וו הסגירה של דלת הויטרינה, ג"כ אסור להזיזו למצב נעילה, שגם הוא בא לשרת את הנרות ונעשה מוקצה. (שאפילו דבר קטן שהוא מוקצה, אסור בטילטול אפילו במקומו על צירו, כמבואר בשיא' ז'. אולם לדעת חזו"ע שבת ג' עמ' קצ' שיש מקום להתיר כל דבר המחובר לומר שאינו מוקצה, יש מקום להתיר זאת. מ"מ אין לפסוק כך את ההלכה, שאף לחזו"ע לא פשיטא ליה האי סברא. ותו דעיקר סמיכתו להתיר בזה, הוא ע"פ המובא ברב"ד שסיבת איסור מוקצה היא גדר להוצאה, ואין זה שייך במחובר. ויש להשיב שמצאנו לרמב"ם ג' טעמים אחרים כמובא במשנ"ב בהקדמה לשח', דלא שת ליבו לטעם זה, ומדוע נפסוק כהראב"ד ולא כהרמב"ם? ע' מרן בשו"ת אבקות רוכל ס' לב'. וכבר כ' ערוה"ש ריש שח' דהעיקר במחלקות זו כהרמב"ם. ויש עוד להשיב בזה על דבריו, ואכמ"ל). **והעצה היעוצה בזה היא, שיתן תוך הויטרינה עוד דברים הנחוצים יותר למשך השבת,** (כגון סכין חלות, פיצוחים, מאפים, תופסני מפיונים, סידור או חומש וכיוצ"ב) שאז נמצאת דלת הויטרינה בסיס לדבר האסור והמותר, שהמותר נחוץ יותר מהאסור, ומותר והזיז דלת הויטרינה, ואת וו הסגירה כרצונו.

האם מותר לפתוח דלת ויטרינה של נרות שבת, או שדינה כמוקצה האסור בטילטול?

כלל גדול בהלכות שבת, בסיס לדבר האסור הרי הוא מוקצה. (שט"ב, שי, ז' ט' ועוד) לדוגמה: מגש שמניחים עליו נרות שבת, אסור לטלטל את המגש, מפני שהוא בסיס לנרות שהם מוקצה. ואף לאחר שכבו הנרות, נותר המגש מוקצה, כיון שהוקצה בבין השמשות. (רעט' א'). **וממילא גם דין דלת הויטרינה מוקצה, שמשמש את הנרות, ליופי או כדי שלא יכבו.** ודין בסיס אינו נאמר רק כאשר המוקצה למעלה והבסיס למטה, אלא אף כאשר המוקצה מהצד, והבסיס משרת את המוקצה, נאמר דין זה. (כמבואר ברעז' א', שגר הנמצא על הדלת, אינו עושה את הדלת בסיס, ומותר לפתוח ולסגור את הדלת בנחת שלא יכבו הנרות. מפני שהדלת חשובה יותר מהנר, שהדלת היא חלק מהבית, והנר בא לשרת את הבית, כ"ז במשנ"ב סק"ז מהאחרונים. חזינו דאף מהצד שייך להיות בסיס, אם לא הסברא שבת חשוב יותר. וכן מבואר בפוסקים שהביאם משנ"ב שי' סק"ל ע"ש היטב). **ואפילו כאשר המוקצה מונח למטה, והבסיס נתון על גביו כדי לשרתו, נעשה בסיס**

חידו! קו יסיר לשיעורי הרב מנשה מורנו שליט"א 0733211828

להקדשה ותמיכה בהוצאת העלון - 052-7151420

פניני האלשיך הקדוש

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר היים אלשיך זיע"א

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

לרשעים שהעולם הזה כמין אכסדרא והרוצה לצאת יוצא, ולמה תלו לכרעיה רמז לבעלי תשובה דלהדרו מהתם, ולהדרו מלמטה לא אסתייעא מילתא... ע"כ לשון תורף המאמר מהאלשיך ז"ל. ולכאורה המאמר קשה מה הכוונה "חי ברומו של עולם" וכי אינו בכל מקום? ועוד מהי השאלה למה תלויה רגלה של ה"א, הלא אם לא תהיה תלויה היא תהיה אות חי"ת? ועוד מהי השאלה מדוע ה"א פתוחה מלמטה? ועוד מה השאלה ולעילוי מהתם מאי נפק"מ מאיפה? וכן קשה מה התשובה לא מסתייעא מילתא, הרי אדרבה הפתח מלמטה יותר רחב מהצד? (לקוצר היריעה - המשך בשבוע הבא)

מביא האלשיך הקדוש את תורף מאמר הגמ' במנחות כט: בלשון זה "אמר רב אשי לדידי חזי לי ספרי דווקני דבי רב (ראיתי את הסופרים המדקדקים מבית רב) דחטרי לגגיה דחי"ת. שהוא חי ברומו של עולם. (שעשו חטוטר - בליטה לגובה לגג החי"ת, כמו שיש לחי"ת בספר תורה) ותלו ליה לכרעיה שה"א (שתלו את הרגל של ה"א באויר, ולא חיברו אותה לגג) מ"ט חטריה לגגיה דחי"ת שהוא חי ברומו של עולם. ולמה תלו לכרעיה דה"א היינו דאמר רבי פלוני כי ביה ה' צור עולמים אל תקרי צור אלא צייר עולמים. העולם הבא נברא ביו"ד והעולם הזה נברא בה"א שנאמר בהבראם בה"א בראם. ולמה פתוחה מלמטה רמז

הורים שואלים...

מאת הרב אבישי ת. שליט"א

שלום, שמי י. גנדלוביץ, רציתי לשאול: יש לי ילד בן 12 שסובל מטיקים בפנים, הפה שלו מתעוות בצד שמאל והעין נעצמת לכמה שניות (זוהי תגובה שאינה נשלטת) ניסינו כל מיני טיפולים ותרופות אבל זה לא עוזר. מה ניתן לעשות? נקדים ונסביר: מה זה טיקים? מרכז טיקלס עונה: טיקים הם תנועות בלתי רצוניות של שרירי הגוף, המאופיינות בכך שהן פתאומיות, חזרות וחסרות קצב קבוע.
כמה ילדים מהאוכלוסייה 'סובלים' מתופעה זו? על פי ההערכות, עד כ-22% מהילדים יחוו טיקים בשלב מסוים! כאשר בפועל הם עלולים להופיע גם בגילים מאוחרים יותר. הטיקים עלולים להקשות מאוד על ההתנהלות השוטפת של הילד, לגרום לקשיים חברתיים ולפגוע בביטחון ובדימוי העצמי שלו מול חברי כיתתו. טיקים בפנים או בגוף הנמשכים לאורך זמן עם מורכבות מסוימת עלולים להוביל לסינדרום הנקרא טורט (טוראט).
מה ניתן לעשות? ראשית, מומלץ לבדוק עייפות, מתחים, התרגשות וחרדות שהם חלק מהגורמים לטיקים אלו. יש לציין בהקשר הזה שטיקים נוטים להיות מלווים בקשיים אחרים במישור הרגשי, ההתנהגותי או הקוגניטיבי, לרבות קשיי למידה, הפרעות קשב וריכח - OCD הפרעה אובססיבית קומפולסיבית, חרדות, דיכאונות ועוד. במידה והתופעה ממשיכה ואף מחמירה יש לפנות ליעוץ רפואי לצורך הכוונה וטיפול מתאים.

הרב אבישי ת. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הגרות - משרד 90-70-6-02 | mta665417@gmail.com

משכן הבית היהודי

מהו הבסיס למריבות?

חלק ט'

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

בשנות הנערות קיימת באופן טבעי התרחקות ומרדנות מסוימת כלפי ההורים, ותכליתה בטבע הנפש היא לעזור למתבגר לעצב את אישיותו בבחירתו החופשית. אולם בדרך כלל גם בשלב זה המתבגר עדיין סמוך על שולחן הוריו ובאופן מעשי מקבל מהם את צרכיו החומריים, וכתוצאה מכך שחיים יחד באותו בית הוא נחשף לאורחות חייהם, דעותיהם ואישיותם. השלב שבו המתבגר יוצא לחלוטין מתחת ידי הוריו הוא שלב הנישואין. אומר הקב"ה שבהגיע העת להתחיל את חייהם העצמאיים חייבים בני הזוג להתרחק קמעא מהוריהם ולדבוק שניהם יחד בבניית דרכם המשותפת. ההדרכה האלוקית לאדם היא לעזוב את התלות בהוריו ואת היותם מרכז חייו ולבנות את חייו יחד ובשותפות עם אשתו, ולא דווקא כהמשך ישיר של הוריו.

המשק אי"צ' בשבוע פבא

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית"א -

לייצר ותקבולות 058-7211235

לע"נ ישראל בן גאולה
 ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקס
 רדו הפסטה 37

אפגה הפסגה
 הפסגה 10
 קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

ציון הקטן
 מסעדת בשרים
 כתובת: רח' כנפי שרים 15, גבעת שאול ים
 טל': 02-6527272 | ליאור: 050-3201770

המפולת בשפופה
 רח' קריית משה 11
 טל' למשלוחים: 02-5717813

אופטיקה ראייה טובה
 מחירים שאי אפשר לפרסם, משקפי ראייה החל מ 149 ש"ח בלבד!
 משקפי מותגים לילדים ב 199 ש"ח בלבד!
 כמו כן משקפי מולטיפוקל במחירים שאי אפשר לפרסם!
 רח' נג'ארה 37, ים
 לתיאום בדיקת ראייה 02-6521859

העלון מוקדש להצלחה,
 לזיווג הגון, לזרע בר קיימא,
 ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מיילי דמייטב.

צ'אבס
 בשר • עופות • דגים
 בית וגן הפסגה 10
 02-6439131
 מוקד הזמנות, והזמנות בווצ'אפ
 050-260-3330

לשכת הסת"ם
 סוכן ובית הוראה לענייני סת"ם
 רח' הרב פרנק 1
 0504131397/0548484474

עולם הציצית
 באיכות לא מתפשרים
 רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארם)
 טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

אליעזרא - אלקטרוניקה
 פאפטימ, נג'טימ, מנצ'מות ועוד...
 רח' הפסגה - 45
 0733134400 053-3188440

מ.מ. בניה ושיפוצים
 שיפוצים כלליים

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג'
 עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות "יפה נוף"
 או במס' 052-7151420
יפה נוף
 ספרים

נעלי קרן אור
 נצ'אק אלף המטפחה
 רח' הרב שלמה אלקבץ 4
 גבעת שאול
 058-5777795

ברוכים מרקט
 רח' אליעזר הלוי 2
 טל' למשלוחים 02-5633301

אלתא - אלפתר - אלפתר
 050-9094047 | 42 ב'ית וגן